

Το κείμενο αυτό αποτελεί απλώς εργαλείο τεκμηρίωσης και δεν έχει καμία νομική ισχύ. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν φέρουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του. Τα αυθεντικά κείμενα των σχετικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των προοιμίων τους, είναι εκείνα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι διαθέσιμα στο EUR-Lex. Αυτά τα επίσημα κείμενα είναι άμεσα προσβάσιμα μέσω των συνδέσμων που περιέχονται στο παρόν έγγραφο

► **B**

ΟΔΗΓΙΑ 2008/120/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Δεκεμβρίου 2008

για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων

(Κωδικοποιημένη έκδοση)

(ΕΕ L 47 της 18.2.2009, σ. 5)

Τροποποιείται από:

Επίσημη Εφημερίδα

αριθ. σελίδα ημερομηνία

► **M1** Κανονισμός (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 L 95 1 7.4.2017

Διορθώνεται από:

► **C1** Διορθωτικό ΕΕ L 137 της 24.5.2017, σ. 40 (2017/625)

ΟΔΗΓΙΑ 2008/120/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Δεκεμβρίου 2008

για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων

(Κωδικοποιημένη έκδοση)

Άρθρο 1

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων που κρατούνται περιορισμένα για εκτροφή και πάχυνση.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «χοίρος» το ζώο του είδους των χοίρων, οποιασδήποτε ηλικίας, είτε εκτρέφεται για αναπαραγωγή ή για πάχυνση·
- 2) «κάπρος» ο αρσενικός χοίρος μετά την εφηβεία, που προορίζεται για αναπαραγωγή·
- 3) «μικρός θηλυκός χοίρος» ο θηλυκός χοίρος μετά την εφηβεία και πριν τον τοκετό·
- 4) «χοιρομητέρα» ο θηλυκός χοίρος μετά τον πρώτο τοκετό·
- 5) «θηλάζουσα χοιρομητέρα» η χοιρομητέρα της περιγεννητικής περιόδου μέχρι τον απογαλακτισμό των χοιριδίων·
- 6) «κυοφορούσα στέρφα χοιρομητέρα» ο θηλυκός χοίρος μεταξύ του απογαλακτισμού και της περιγεννητικής περιόδου·
- 7) «χοιρίδιο» ο χοίρος από τη γέννηση μέχρι τον απογαλακτισμό·
- 8) «απογαλακτισμένος χοίρος» ο απογαλακτισμένος χοίρος, ηλικίας μέχρι δέκα εβδομάδων·
- 9) «χοίρος παραγωγής» ο χοίρος ηλικίας δέκα τουλάχιστον εβδομάδων που προορίζεται για σφαγή ή αναπαραγωγή·

- 10) «αρμόδιες αρχές»: οι αρμόδιες αρχές όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 3) του κανονισμού ► **C1** (EU) 2017/625 ◀ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹).

(¹) Κανονισμός ► **C1** (EU) 2017/625 ◀ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους) (► **C1** EE L 95 της 7.4.2017, σ. 1 ◀).

▼B

Άρθρο 3

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλες οι εγκαταστάσεις πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) ο ελεύθερος χώρος δαπέδου που διαθέτει κάθε απογαλακτισμένος χοίρος ή χοίρος αναπαραγωγής που σταβλίζεται ομαδικά, εξαιρουμένων των μικρών θηλυκών χοίρων μετά την οχεία και των χοιρομητέρων, πρέπει να είναι τουλάχιστον:

Ζωντανό βάρος (kg)	m ²
Μέχρι 10	0,15
Μεταξύ 10 και 20	0,20
Μεταξύ 20 και 30	0,30
Μεταξύ 30 και 50	0,40
Μεταξύ 50 και 85	0,55
Μεταξύ 85 και 110	0,65
Άνω των 110	1,00

β) ο συνολικός ελεύθερος χώρος δαπέδου που διαθέτει κάθε μικρός θηλυκός χοίρος μετά την οχεία και κάθε χοιρομητέρα σε περίπτωση ομαδικού σταβλισμού μικρών θηλυκών χοίρων ή/και χοιρομητέρων πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,64 m² και 2,25 m² αντιστοίχως. Όταν τα ζώα αυτά σταβλίζονται σε ομάδες μικρότερες των 6, ο ελεύθερος χώρος δαπέδου πρέπει να αυξάνεται κατά 10 %. Όταν σταβλίζονται σε ομάδες 40 ή περισσότερων ζώων, ο ελεύθερος χώρος δαπέδου μπορεί να μειώνεται κατά 10 %.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι επιφάνειες δαπέδου πληρούν τις εξής απαιτήσεις:

α) για μικρούς θηλυκούς χοίρους μετά την οχεία και κνοφορούσες χοιρομητέρες: ένα μέρος του χώρου που απαιτείται στην παράγραφο 1 στοιχείο β), ίσο προς τουλάχιστον 0,95 m² ανά μικρό θηλυκό χοίρο και τουλάχιστον 1,3 m² ανά χοιρομητέρα, πρέπει να είναι ενιαίο δάπεδο του οποίου το πολύ το 15 % προορίζεται για τα ανοίγματα αποχέτευσης:

β) όταν χρησιμοποιούνται δοκιδατά από σκυρόδεμα δάπεδα για χοίρους που σταβλίζονται ομαδικά:

i) το μέγιστο πλάτος των ανοιγμάτων πρέπει να είναι:

- 11 mm για χοιρίδια,
- 14 mm για απογαλακτισμένους χοίρους,
- 18 mm για χοίρους αναπαραγωγής,
- 20 mm για μικρούς θηλυκούς χοίρους μετά την οχεία και για τις χοιρομητέρες,

ii) το ελάχιστο πλάτος δοκίδας πρέπει να είναι:

- 50 mm για χοιρίδια και απογαλακτισμένους χοίρους και
- 80 mm για χοίρους αναπαραγωγής, για μικρούς θηλυκούς χοίρους μετά την οχεία και χοιρομητέρες.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η κατασκευή ή η μετατροπή εγκαταστάσεων στις οποίες προσδένονται χοιρομητέρες και θηλυκοί χοίροι απαγορεύεται. Από 1ης Ιανουαρίου 2006 απαγορεύεται η χρησιμοποίηση συστημάτων πρόσδεσης για χοιρομητέρες και μικρούς θηλυκούς χοίρους.

▼B

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι χοιρομητέρες και οι μικροί θηλυκοί χοίροι σταβλίζονται ομαδικά για την περίοδο που αρχίζει 4 εβδομάδες μετά την οχεία και λήγει 1 εβδομάδα πριν την αναμενόμενη ημερομηνία τοκετού. Ο στάβλος στον οποίο εκτρέφεται η ομάδα πρέπει να έχει πλευρές μήκους μεγαλύτερου από 2,8 m. Όταν λιγότερα από 6 ζώα σταβλίζονται ομαδικά, ο στάβλος στον οποίο εκτρέφεται η ομάδα πρέπει να έχει πλευρές μήκους μεγαλύτερου από 2,4 m.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, οι χοιρομητέρες και οι μικροί θηλυκοί χοίροι που εκτρέφονται σε εκμεταλλεύσεις μικρότερες των 10 χοιρομητέρων, μπορούν να συντηρούνται σε ατομικές θέσεις κατά την περίοδο που προβλέπεται στο εν λόγω εδάφιο εφόσον μπορούν να στρέφουν το σώμα τους με ευχέρεια.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων που προβλέπονται στο παράρτημα I, οι χοιρομητέρες και οι μικροί θηλυκοί χοίροι έχουν συνεχή πρόσβαση σε υλικό για απασχόληση που ανταποκρίνεται τουλάχιστον προς τις σχετικές απαιτήσεις του εν λόγω παραρτήματος.

6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι χοιρομητέρες και οι μικροί θηλυκοί χοίροι που σταβλίζονται σε ομάδες σιτίζονται με σύστημα που εξασφαλίζει ότι κάθε ζώο μπορεί να έχει αρκετή τροφή, ακόμη κι αν είναι παρόντα και άλλα ζώα που διεκδικούν τροφή.

7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι πρέπει να χορηγείται σε όλες τις κυοφορούσες στέρφες χοιρομητέρες και τους μικρούς θηλυκούς χοίρους επαρκής ποσότητα ογκώδους τροφής ή τροφής πλούσιας σε ίνες καθώς και τροφή υψηλής θερμικής αξίας, προκειμένου να μετριασθεί η πείνα τους και λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη μασήματος.

8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι χοίροι που πρέπει να σταβλίζονται ομαδικά, που είναι ιδιαίτερος επιθετικοί, που έχουν υποστεί επίθεση από άλλους χοίρους ή είναι άρρωστοι ή τραυματισμένοι, μπορούν να τοποθετηθούν προσωρινά σε ατομικούς χώρους. Σε αυτή την περίπτωση ο χρησιμοποιούμενος ατομικός χώρος πρέπει να επιτρέπει στο ζώο να στρέφει το σώμα του με ευχέρεια, αν αυτό δεν αντιβαίνει σε ειδικές κτηνιατρικές συστάσεις.

9. Οι διατάξεις που θεσπίζονται στις παραγράφους 1 στοιχείο β), 2, 4 και 5 και η τελευταία πρόταση της παραγράφου 8 ισχύουν για όλες τις νεόδμητες ή ανακαινισμένες ή πρωτοχρησιμοποιούμενες μετά την 1η Ιανουαρίου 2003 εκμεταλλεύσεις. Από 1ης Ιανουαρίου 2013, οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται σε όλες τις εκμεταλλεύσεις.

Οι διατάξεις που προβλέπονται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζονται στις εκμεταλλεύσεις με λιγότερες από δέκα χοιρομητέρες.

Άρθρο 4

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι συνθήκες εκτροφής των χοίρων να είναι σύμφωνες προς τις γενικές διατάξεις που ορίζονται στο παράρτημα I.

Άρθρο 5

Οι κανόνες του παραρτήματος I μπορούν να τροποποιούνται, με τη διαδικασία του άρθρου 11 παράγραφος 2, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η επιστημονική πρόοδος.

Άρθρο 6

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι:

- α) κάθε πρόσωπο που απασχολεί ή προσλαμβάνει άτομα που ασχολούνται με χοίρους εξασφαλίζει ότι τα άτομα αυτά έχουν λάβει οδηγίες και κατευθύνσεις για τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 3 και του παραρτήματος I·

▼ B

- β) υπάρχουν σχετικά μαθήματα κατάρτισης. Ειδικότερα, τα μαθήματα αυτά πρέπει να επικεντρώνονται σε θέματα καλής διαβίωσης.

Άρθρο 7

1. Κατά προτίμηση πριν από την 1η Ιανουαρίου 2005 και οπωσδήποτε μέχρι την 1η Ιουλίου 2005 το αργότερο, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση που καταρτίζεται βάσει γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων. Η έκθεση καταρτίζεται λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες, τις υγειονομικές συνέπειες, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τις διάφορες κλιματικές συνθήκες. Θα λαμβάνει επίσης υπόψη την ανάπτυξη τεχνικών και συστημάτων παραγωγής χοίρων και μεταποίησης κρέατος που θα μπορούσαν να μειώσουν την ανάγκη χειρουργικού ευνουχισμού. Η έκθεση συνοδεύεται ενδεχομένως από κατάλληλες νομοθετικές προτάσεις για τις επιπτώσεις των διαφορετικών διαθέσιμων χώρων και τύπων δαπέδου στην καλή διαβίωση των απογαλακτισμένων χοίρων και των χοίρων αναπαραγωγής.

2. Την 1η Ιανουαρίου 2008 το αργότερο, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση που θα συνταχθεί βάσει γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων.

Η έκθεση αυτή θα καλύπτει ειδικότερα:

- α) τις επιπτώσεις της πυκνότητας του ζωικού κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένου του μεγέθους της ομάδας και των μεθόδων συγκέντρωσης των ζώων, των διαφόρων συστημάτων εκτροφής των χοίρων, στην καλή διαβίωση των χοίρων, συμπεριλαμβανομένης της υγείας τους·
- β) την επίπτωση του σχεδιασμού των χωρισμάτων στάβλου και των διαφόρων τύπων δαπέδου, στην καλή διαβίωση των χοίρων, συμπεριλαμβανομένης της υγείας τους, λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες κλιματικές συνθήκες·
- γ) τους παράγοντες κινδύνου που συνδέονται με το δάγκωμα της ουράς και συστάσεις για τη μείωση της ανάγκης κοπής της ουράς·
- δ) τις περαιτέρω εξελίξεις στα συστήματα ομαδικού σταβλισμού κυοφορουσών χοιρομητέρων, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις παθολογικές, ζωοτεχνικές, φυσιολογικές και ηθολογικές πτυχές των διαφόρων συστημάτων όσο και τις επιπτώσεις τους στην υγεία και το περιβάλλον, όπως και τις διάφορες κλιματικές συνθήκες·
- ε) τον προσδιορισμό των απαιτήσεων χώρου, συμπεριλαμβανομένου του χώρου οχείας για τον ατομικό σταβλισμό ενήλικων κάρων αναπαραγωγής·
- στ) τις περαιτέρω εξελίξεις στα συστήματα ελεύθερου σταβλισμού για χοιρομητέρες στην περίοδο της οχείας και για θηλάζουσες χοιρομητέρες, που ικανοποιούν τις ανάγκες της χοιρομητέρας χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ζωή του χοιριδίου·
- ζ) τη στάση των καταναλωτών και τη συμπεριφορά τους απέναντι στο χοίρειο κρέας εάν υπάρξει βελτίωση στο θέμα της καλής διαβίωσης των ζώων σε διάφορα επίπεδα·
- η) τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις των διαφόρων συστημάτων εκτροφής χοίρων και τις συνέπειές τους για τους οικονομικούς εταίρους της Κοινότητας.

Η έκθεση αυτή μπορεί, ενδεχομένως, να συνοδεύεται και από τις ενδεδειγμένες νομοθετικές προτάσεις.

▼ B*Άρθρο 8***▼ M1**

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή έως τις 31 Αυγούστου κάθε έτους ετήσια έκθεση για το προηγούμενο έτος σχετικά με τις επιθεωρήσεις που διενήργησε η αρμόδια αρχή για να ελέγξει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Η έκθεση συνοδεύεται από ανάλυση των σημαντικότερων ευρημάτων μη συμμόρφωσης που διαπιστώθηκαν και από εθνικό σχέδιο δράσης για την πρόληψη ή τη μείωση της εμφάνισής τους στο μέλλον. Η Επιτροπή υποβάλλει περιλήψεις των εκθέσεων αυτών στα κράτη μέλη.

▼ B*Άρθρο 9*

Για να εισαχθούν στην Κοινότητα τα ζώα προέλευσης τρίτων χωρών πρέπει να συνοδεύονται από πιστοποιητικό που χορηγείται από την αρμόδια αρχή αυτής της χώρας στο οποίο βεβαιώνεται ότι είχαν μεταχειρίση τουλάχιστον ισοδύναμη της μεταχείρισης που έχουν τα κοινοτικές προελεύσεως ζώα όπως αυτή προβλέπεται από την παρούσα οδηγία.

▼ M1**▼ B***Άρθρο 11*

1. Η Επιτροπή επικουρείται από τη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων που ιδρύθηκε από το άρθρο 58 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων ⁽¹⁾, στο εξής αποκαλούμενη «η επιτροπή».

2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ.

Η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται τρίμηνη.

Άρθρο 12

Όσον αφορά την προστασία των χοίρων, τα κράτη μέλη μπορούν, τηρουμένων των γενικών κανόνων της συνθήκης, να διατηρούν ή να εφαρμόζουν στο έδαφός τους αυστηρότερες διατάξεις από αυτές που προβλέπει η παρούσα οδηγία. Ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε σχετικό μέτρο.

Άρθρο 13

Η οδηγία 91/630/ΕΟΚ όπως τροποποιήθηκε με τις πράξεις που παρατίθενται στο παράρτημα II μέρος Α, καταργείται, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά στις προθεσμίες ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο των οδηγιών που εμφανίζονται στο παράρτημα II μέρος Β.

⁽¹⁾ ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1.

▼B

Οι αναφορές στην καταργούμενη οδηγία θεωρούνται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που εμφανίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ.

Άρθρο 14

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 15

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Εκτός από τις σχετικές διατάξεις του παραρτήματος της οδηγίας 98/58/ΕΚ, ισχύουν οι ακόλουθες απαιτήσεις

1. Στο τμήμα του κτηρίου όπου σταβλίζονται οι χοίροι πρέπει να αποφεύγονται οι συνεχείς θόρυβοι που φθάνουν τα 85 dBA, καθώς και κάθε διαρκής ή αιφνίδιος θόρυβος.
2. Οι χοίροι πρέπει να είναι εκτεθειμένοι σε φως έντασης τουλάχιστον 40 lux επί οκτώ ώρες την ημέρα τουλάχιστον.
3. Οι εγκαταστάσεις σταβλισμού για χοίρους πρέπει να είναι κατασκευασμένες κατά τρόπο που να επιτρέπουν στα ζώα:
  - να έχουν πρόσβαση σε ένα χώρο ανάπαυσης άνετο από φυσική και θερμική άποψη καθώς και κατάλληλα αποστραγγιζόμενο και καθαρό, ο οποίος επιτρέπει την κατάκλιση όλων των ζώων συγχρόνως,
  - να αναπαύονται και να σηκώνονται χωρίς δυσκολία,
  - να βλέπουν άλλους χοίρους· ωστόσο, κατά την εβδομάδα πριν από τον αναμενόμενο χρόνο τοκετού και στη διάρκεια του τελευταίου, οι χοιρομητέρες και οι μικροί θηλυκοί χοίροι μπορεί να μην έρχονται σε οπτική επαφή με άλλα ζώα του ίδιου είδους.
4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφος 5, οι χοίροι πρέπει να έχουν συνεχή πρόσβαση σε επαρκή ποσότητα υλικών, έτσι ώστε να μπορούν να τα ψάχνουν και να τα χειρίζονται, υλικά όπως η στρωμή, τα άχυρα, το ξύλο, το πριονίδι, το κοπρόχωμα μανιταριών, η τύρφη ή μείγμα αυτών, τα οποία δεν θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των ζώων.
5. Τα δάπεδα πρέπει να είναι λεία, όχι όμως ολισθηρά, έτσι ώστε να αποφεύγεται ο τραυματισμός των χοίρων και να είναι σχεδιασμένα, κατασκευασμένα και διατηρημένα έτσι ώστε να μην προκαλούν τραυματισμούς ούτε τλαιπωρίες στους χοίρους. Πρέπει να είναι κατάλληλα για το μέγεθος και το βάρος των χοίρων και να αποτελούνται από ανθεκτική, επίπεδη και σταθερή επιφάνεια.
6. Σε όλους τους χοίρους πρέπει να παρέχεται τροφή τουλάχιστον μία φορά την ημέρα. Σε περίπτωση που οι χοίροι τρέφονται ομαδικά και όχι ελεύθερα (ad libitum) ή με αυτόματο σύστημα τροφοΐας των ζώων μεμονωμένα, όλοι οι χοίροι της ομάδας πρέπει να λαμβάνουν τροφή την ίδια ώρα.
7. Όλοι οι χοίροι ηλικίας άνω των δύο εβδομάδων πρέπει να μπορούν να έχουν διαρκώς πρόσβαση σε επαρκή ποσότητα πόσιμου νερού.
8. Όλες οι διαδικασίες που αποτελούν επέμβαση που πραγματοποιείται για σκοπούς άλλους εκτός από θεραπευτικούς ή διαγνωστικούς ή για την αναγνώριση των χοίρων σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία και έχει ως αποτέλεσμα τη βλάβη ή την απώλεια ενός ευαίσθητου μέρους του σώματος ή την αλλοίωση της διάταξης των οστών απαγορεύεται, με τις ακόλουθες εξαιρέσεις:
  - ομοιόμορφη μείωση των γωνιακών οδόντων των χοιριδίων με τρόχισμα, ή περικοπή εντός επτά ημερών από τη γέννησή τους, το οποίο θα πρέπει να αφήνει μια λεία και ακέραια επιφάνεια· οι χαυλιόδοντες των κάπρων επιτρέπεται να βραχύνονται εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για την πρόληψη του τραυματισμού άλλων ζώων ή για λόγους ασφάλειας,
  - μερική αποκοπή της ουράς,

▼B

- ευνουχισμός αρσενικών χοίρων με άλλα μέσα εκτός της ρήξης των ιστών,
- τοποθέτηση ρινικών κρίκων επιτρέπεται μόνο στα συστήματα ελεύθερης εκτροφής και σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Η αποκοπή της ουράς ή η μείωση των γωνιακών οδόντων δεν πρέπει να αποτελεί πάγια τακτική, αλλά να διενεργείται μόνον εφόσον υπάρχουν αποδείξεις ότι υπέστησαν κακώσεις μαστοί χοιρομητέρων ή αυτιά ή ουρές άλλων χοίρων. Πριν από την εκτέλεση αυτών των πράξεων, πρέπει να ληφθούν άλλα μέτρα για την πρόληψη του δαγκώματος της ουράς και άλλων ελατωμάτων, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον και την πυκνότητα του πληθυσμού. Για το λόγο αυτό, πρέπει να τροποποιούνται οι περιβαλλοντικοί όροι ή τα συστήματα διαχείρισης εφόσον δεν είναι κατάλληλα.

Οποιαδήποτε από τις ανωτέρω περιγραφόμενες διαδικασίες διενεργείται μόνο από κτηνίατρο ή καταλλήλως καταρτισμένο άτομο όπως προβλέπεται στο άρθρο 6, με πείρα στην εκτέλεση των εφαρμοζόμενων πρακτικών με τα κατάλληλα μέσα και με καλές συνθήκες υγιεινής. Εφόσον ο ευνουχισμός ή η αποκοπή της ουράς πραγματοποιούνται μετά από την έβδομη ημέρα από τη γέννηση, πρέπει να διενεργείται μόνο από κτηνίατρο, χρησιμοποιώντας αναισθητικό, καθώς και παρατεταμένη χορήγηση παυσίπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II**ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΧΟΙΡΩΝ****A. Κάπροι**

Τα χωρίσματα για τους κάπρους πρέπει να τοποθετούνται και να κατασκευάζονται με τρόπο που να επιτρέπει στους κάπρους να γυρίζουν, να αντιλαμβάνονται το γρυσισμό, την οσμή και την παρουσία των άλλων ζώων. Η ελεύθερη επιφάνεια του δαπέδου που πρέπει να είναι διαθέσιμη για έναν ενήλικα χοίρο πρέπει να είναι τουλάχιστον 6 m².

Εφόσον τα χωρίσματα χρησιμοποιούνται επίσης για την οχεία, η επιφάνεια του δαπέδου που πρέπει να είναι διαθέσιμη για έναν ενήλικα χοίρο πρέπει να είναι τουλάχιστον 10 m² και το χωρίσμα πρέπει να είναι ελεύθερο από κάθε εμπόδιο.

B. Χοιρομητέρες και μικροί θηλυκοί χοίροι

1. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την ελαχιστοποίηση της επιθετικής συμπεριφοράς σε ομάδες.
2. Οι κυοφορούσες χοιρομητέρες και οι μικροί θηλυκοί χοίροι πρέπει, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε θεραπεία κατά των εξωτερικών και εσωτερικών παρασίτων. Πρέπει να απομακρύνεται οποιαδήποτε ακαθαρσία προτού τοποθετηθούν στο χώρο τοκετού.
3. Κατά την εβδομάδα πριν από τον αναμενόμενο χρόνο τοκετού, στις χοιρομητέρες και στους μικρούς θηλυκούς χοίρους πρέπει να παρέχεται σε επαρκή ποσότητα το κατάλληλο υλικό για την κατασκευή φωλιάς, εκτός αν αυτό είναι τεχνικά αδύνατο για το σύστημα κοπριάς που χρησιμοποιείται στη μονάδα.
4. Πίσω από τη χοιρομητέρα ή το μικρό θηλυκό χοίρο πρέπει να διαμορφώνεται χώρος για τη διευκόλυνση του φυσιολογικού ή του υποβοηθούμενου τοκετού.
5. Τα χωρίσματα τοκετού, όπου οι χοιρομητέρες θα μπορούν να κινούνται ελεύθερα, πρέπει να φέρουν εξοπλισμό προστασίας των χοιριδίων, π.χ. κτηκλιδώματα.

Γ. Χοιρίδια

1. Ένα τμήμα του συνολικού δαπέδου πρέπει να έχει επαρκείς διαστάσεις για να παρέχει τη δυνατότητα στα ζώα να αναπαύονται συγχρόνως, να είναι αρκετά ανθεκτικό ή να καλύπτεται από χαλί, ή να έχει μια στρωμή από άχυρο ή οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο υλικό.

▼ B

2. Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται ειδικό χώρισμα τοκετού, τα χοιρίδια πρέπει να έχουν επαρκή χώρο ώστε να μπορούν να θηλάζουν χωρίς δυσκολία.
3. Κανένα χοιρίδιο δεν πρέπει να χωρίζεται απογαλακτιζόμενο από τη μητέρα του πριν από την ηλικία των 28 ημερών, εκτός εάν επηρεάζονται έτσι αρνητικώς οι συνθήκες διαβίωσης ή η υγεία της μητέρας ή των χοιριδίων.

Εντούτοις, τα χοιρίδια μπορούν να απογαλακτιστούν μέχρι επτά ημέρες ενωρίτερα, εάν μετακινηθούν σε ειδικούς στεγασμένους χώρους οι οποίοι έχουν εκκενωθεί και επιμελώς καθαριστεί και απολυμανθεί πριν από την είσοδο μιας νέας ομάδας, είναι δε διαχωρισμένοι από χώρους διαβίωσης χοιρομητέρων ώστε να ελαχιστοποιηθεί η μετάδοση νόσων στα χοιρίδια.

Δ. Απογαλακτισμένα χοιρίδια και χοίροι προς πάχυνση

1. Εφόσον οι χοίροι εκτρέφονται ομαδικά, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την πρόληψη συγκρούσεων που υπερβαίνουν τη συνήθη συμπεριφορά.
2. Οι χοίροι πρέπει να εκτρέφονται σε όσο το δυνατόν περισσότερο ομοιογενείς ομάδες. Αν πρέπει να αναμειχθούν χοίροι ασυμβίβαστων κατηγοριών, τούτο θα πρέπει να γίνεται σε όσο δυνατόν νεαρότερη ηλικία και κατά προτίμηση πριν ή μέχρι μία εβδομάδα μετά από τον απογαλακτισμό. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να παρέχονται στους χοίρους επαρκείς δυνατότητες για να αποφεύγουν και να κρύβονται από άλλους χοίρους.
3. Σε περίπτωση που παρουσιαστούν συμπτώματα σοβαρών συγκρούσεων, πρέπει να διερευνώνται αμέσως τα αίτια και να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, όπως είναι η παροχή επαρκούς στρωμνής στα ζώα, αν είναι δυνατόν, ή άλλα υλικά για διερεύνηση. Τα ζώα που κινδυνεύουν ή εκείνα που επιδεικνύουν ιδιαίτερη επιθετικότητα, πρέπει να απομονώνονται από την ομάδα.
4. Η χρήση ηρεμιστικών φαρμάκων για τη διευκόλυνση της ανάμειξης διαφορετικών κατηγοριών χοίρων πρέπει να περιορίζεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνον αφού ζητηθεί η γνώμη κτηνιάτρου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΜΕΡΟΣ Α

Καταργούμενη οδηγία με τις διαδοχικές τροποποιήσεις της

(που αναφέρονται στο άρθρο 13)

Οδηγία 91/630/ΕΟΚ του Συμβουλίου
(ΕΕ L 340 της 11.12.1991, σ. 33)

Οδηγία 2001/88/ΕΚ του Συμβουλίου
(ΕΕ L 316 της 1.12.2001, σ. 1)

Οδηγία 2001/93/ΕΚ της Επιτροπής
(ΕΕ L 316 της 1.12.2001, σ. 36)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 806/2003 του Μόνον το παράρτημα III σημείο 26
Συμβουλίου
(ΕΕ L 122 της 16.5.2003, σ. 1)

ΜΕΡΟΣ Β

Κατάλογος ημερομηνιών ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο

(που αναφέρονται στο άρθρο 13)

Οδηγία	Λήξη προθεσμίας ενσωμάτωσης
91/630/ΕΟΚ	1η Ιανουαρίου 1994
2001/88/ΕΚ	1η Ιανουαρίου 2003
2001/93/ΕΚ	1η Ιανουαρίου 2003

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 91/630/ΕΟΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρα 1 και 2	Άρθρα 1 και 2
Άρθρο 3 εισαγωγική φράση	—
Άρθρο 3 σημείο 1	Άρθρο 3 παράγραφος 1
Άρθρο 3 σημείο 2	Άρθρο 3 παράγραφος 2
Άρθρο 3 σημείο 3	Άρθρο 3 παράγραφος 3
Άρθρο 3 σημείο 4 στοιχείο α)	Άρθρο 3 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 3 σημείο 4 στοιχείο β)	Άρθρο 3 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 3 σημείο 5	Άρθρο 3 παράγραφος 5
Άρθρο 3 σημείο 6	Άρθρο 3 παράγραφος 6
Άρθρο 3 σημείο 7	Άρθρο 3 παράγραφος 7
Άρθρο 3 σημείο 8	Άρθρο 3 παράγραφος 8
Άρθρο 3 σημείο 9	Άρθρο 3 παράγραφος 9
Άρθρο 4 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 4
Άρθρο 4 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο	—
Άρθρο 4 παράγραφος 2	—
Άρθρο 5	Άρθρο 5
Άρθρο 5α εισαγωγική φράση	Άρθρο 6 εισαγωγική φράση
Άρθρο 5α σημείο 1	Άρθρο 6 στοιχείο α)
Άρθρο 5α σημείο 2	Άρθρο 6 στοιχείο β)
Άρθρο 6	Άρθρο 7
Άρθρο 7	Άρθρο 8
Άρθρο 8	Άρθρο 9
Άρθρο 9	Άρθρο 10
Άρθρο 10	Άρθρο 11
Άρθρο 11 παράγραφος 1	—
Άρθρο 11 παράγραφος 2	Άρθρο 12
—	Άρθρο 13
—	Άρθρο 14
Άρθρο 12	Άρθρο 15
Παράρτημα	Παράρτημα Ι
—	Παράρτημα ΙΙ
—	Παράρτημα ΙΙΙ